

Saksdokument – Harstad kommune

Saksmappenr: 2021/8325
Saksbehandler: John G. Rørnes
Arkivkode: 150

Behandles av:

Utvalg	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Økonomi-, klima- og miljøutvalget	16.11.2021	
Utvalg for oppvekst og kultur	16.11.2021	
Utvalg for helse og omsorg	17.11.2021	
UNGDOMSRÅDET	22.11.2021	
ELDRERÅDET	23.11.2021	
Formannskapet	23.11.2021	
ØYRIKET LOKALUTVALG	25.11.2021	
SØRBYGDA LOKALUTVALG	25.11.2021	
Arbeidsmiljøutvalget	30.11.2021	
RÅDET FOR PERSONER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE	07.12.2021	
Kommunestyret	09.12.2021	

BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2022-2025

Vedlegg:

- 1 Budsjett og økonomiplan 2022-2025 - Tekstdokumentet
- 2 Presentasjon Økonomi, klima og miljøutvalget 9.november
- 3 Eiendomsskatt - fritakseiendommer
- 4 Betalingsregulativ kommunale tjenester 2022
- 5 Tilskudd og kjøp av tjenester - oversikt
- 6 Eksterne søknader om økonomisk støtte

Ingress:

Budsjett og økonomiplan 2022-2025 som legges frem til behandling inneholder årsbudsjett og økonomiplan samt målsettinger og premisser for den kommunale tjenesteproduksjonen.

Kommunedirektørens tilråkning:

- 1 Harstad kommunestyre vedtar budsjett for budsjettåret 2022:

Driftsbudsjett

Totale inntekter kr. 2 460 978 279,-
Totale utgifter kr. 2 460 978 279,-

Investeringsbudsjett

Investeringsinntekter kr - 56 308 000,-

Totalt investeringsbudsjett	kr 406 520 000,-
Inv. i aksjer og andeler samt tilskudd	kr 9 870 000,-
<i>Sum finansieringsbehov</i>	kr 360 082 000,-
Overført fra drift og netto avsetninger	kr - 20 870 000,-
Bruk av lån	kr - 339 212 000,-
<i>Sum finansiering</i>	kr - 360 082 000,-

Med detaljeringsnivå slik det fremgår av

- pkt. 2.1 Bevilgningsoversikter drift
- pkt. 2.2 Oppstilling til Bevilgningsoversikt drift
- pkt. 2.3 Bevilgningsoversikt investering
- pkt. 2.4 Oppstilling til Bevilgningsoversikt investering
- pkt. 2.5 Økonomisk oversikt etter art - drift

- 2 Harstad kommunestyre vedtar økonomiplan 2022-2025, som består av drifts- og investeringsbudsjett for 2022 samt endringer i planperioden for drift og investering ihht punkt 2.6
- 3 Kommuneskatten utlignes etter maksimale satser i henhold til Stortingets vedtak.
- 4 Eiendomsskatt utskrives for 2022 jfr eiendomsskattelovens § 2 og 3A.
 - a. Eiendomsskatt utlignes i tråd med:
 - i. kommunestyresak 13/123 (omtaksering fom 2016 og bruk av formuesgrunnlag)
 - ii. kommunestyresak 15/61 (vedtekter)
 - b. Eiendomsskatten skal skrives ut i 2022 med følgende skattesats
 - i. - *Bolig* 3,3 ‰
 - ii. - *Næring* 5,5 ‰
 - c. *Bunnfradrag på kr 250.000, jfr. eiendomsskattelovens § 11, 2.ledd*
 - c Eiendomsskatten forfaller til betaling ca den 20 i hver måned sammen med øvrige kommunale avgifter – jfr eiendomsskattelovens § 10.
 - d Det gis fritak for eiendomsskatt 2022, ihht eiendomsskattelovens § 7, til Gnr og Bnr ihht vedlegg I.
- 5 Avgifter og betalingssatser vedtas i samsvar med "Priser på tjenester", vedlegg II til saken.
- 6 Låneopptak i 2022 vedtas som følger:

Til finansiering av investeringsprosjekt inntil	kr. 60 000 000,-
Til videre utlån (formidlingslån-Husbanken) inntil	kr. 50 000 000,-

Lånene tas opp iht. vedtatt finansstrategi i kommunestyresak 129/2018.

- 7 Det kan tas opp driftskreditt inntil kr. 60 000 000 til vilkår som framgår av inngått hovedbankavtale.
- 8 Harstad kommunestyre vedtar klimabudsjett i henhold til kapittel 2.8
- 9 Administrasjon, komiteer, råd og utvalg pålegges å innrette virksomheten i samsvar med vedtatte budsjett.
- 10 Harstad kommunestyre vedtar at det ved alle enkeltsaker som vedtas i løpet av året skal vises til konkret og realistisk økonomisk inndekning i vedtaket.
- 11 Betalingssats for oppholdstid i barnehage for full plass fastsettes i hht maksimalsats som vedtas i statsbudsjettet.

- 12 Nye søknader om økonomisk støtte fra eksterne aktører (vedlagt) avslås.
- 13 Kommunedirektøren gis fullmakt til fordeling av avsatte midler lønnsoppgjøret etter at forhandlingene er gjennomført, og endelig lønnsbudsjett for de ulike enhetene er avklart.
- 14 Kommunedirektøren gis fullmakt til omfordeling av avsatte midler til seniorpolitiske tiltak mellom enhetene.
- 15 Kommunedirektøren gis fullmakt til å budsjettregulere vedtatte innsparinger fra tjenesteområdene.

Saksopplysninger

Kommunedirektøren legger frem forslag til Budsjett og økonomiplan 2022-2025. Budsjettforslaget bygger på forslag til statsbudsjett, "Strategi for fortsatt økonomisk balanse", kommunens økonomiske stilling, gjeldende Budsjett og økonomiplan, politiske vedtak som gir føringer for budsjett- og økonomiplanarbeidet samt andre forhold som påvirker den økonomiske situasjonen og kommunens utfordringsbilde.

Kapittel 1 inneholder Kommunedirektørens innledning, hovedsatsinger, oppsummering og økonomiske rammebetingelser, utviklingstrekk i befolkningen samt hvordan befolkningsutviklingen vil påvirke kommunens utgifter.

Kapittel 2 inneholder hovedtall i budsjettforslaget, årsverksoversikt og klimabudsjettet, samt de obligatoriske økonomiske oversiktene.

Kapittel 3 inneholder oppfølging av kommuneplanen og folkehelse.

Kapittel 4 inneholder styringssystem, spørreundersøkelser og planstrategi.

Kapittel 5 er beskrivelse av tjenesteområdenes oppfølging av kommuneplanens mål og strategier.

Konsekvensanalyse

Vurdering

Kommunedirektøren har prioritert å ha fokus på nøktern drift for på sikt å skape bærekraftig kommunal drift.

I tidsrommet 2012-2014 gjennomførte Harstad kommune store driftsmessige omstillinger. Sammen med høy skattevekst i kommune-Norge la dette grunnlaget for gode regnskapsresultater i perioden 2015-2018. Disse er i all hovedsak brukt til å bygge opp disposisjonsfond. Kommunen disposisjonsfond var ved utgangen av 2020 på 272 millioner kroner.

Harstad kommunens økonomi kjennetegnes i dag av følgende forhold:

- svært høy langsiktig gjeld
- høye årlige driftsutgifter knyttet til gjennomførte investeringer (renter, avdrag, betaling på investeringer andre har foretatt)
- høyere driftsutgifter innenfor helse, pleie og omsorg enn sammenlignbare kommuner
- fondsreserver som er om lag på landsgjennomsnittet, men høye i nordnorsk sammenheng. Kommunens høye og akkumulerte premieavvik gjør at nivået ideelt sett bør økes ytterligere. Det er viktig at kommunen har tilstrekkelig buffer for å tåle uforutsette kostnader.

Driften for 2020 hadde et netto driftsresultat på 21,3 millioner kroner, men budsjettet for 2021 er saldert med bruk av fond. Det er viktig i økonomiplanperioden å kunne skape positive driftsresultat for å unngå at Harstad kommunes drift forblir i ubalanse fremover. Utgiftene har de siste årene vokst mer enn inntektene.

Den største utfordringen i driften er virkningen av økningen i langsiktig gjeld. Gjelden har økt som følge av et svært høyt investeringsnivå de siste 10-12 årene. Dette har ført til økning i avdragsutgiftene på mer enn 68 millioner kroner (189%) fra 2010 til 2020. Renteutgiftene har i samme periode ikke økt. Dette skyldes at rentenivået har falt i denne perioden, og at kommunen de siste årene har drevet aktiv gjeldsforvaltning. Avdragsutgiftene forventes å øke ytterligere med over 23 millioner kroner til 2025 (22%). Dette vil ytterligere forsterkes fra 2026 når avskrivning av Bergseng skole starter. I tillegg forventes renteutgiftene å øke med nesten 29 millioner kroner (83%) på grunn av økningen i langsiktig gjeld, samt økning av rentenivået.

Driftsbudsjettet i økonomiplanperioden er budsjettert med positivt driftsresultat. Dette er muliggjort ved å budsjettere med inntekter fra Hålogaland Kraft Holding og fra Havbruksfondet samt omfattende bemanningsreduksjoner for å møte utfordringene som økte avdragsutgifter medfører.

Kommunedirektøren foreslår at tjenesteområdene må redusere sin drift med til sammen 39 årsverk. Skolenes reduksjon skal foregå over tre skoleår, mens de øvrige tjenesteområdene må gjennomføre reduksjonen i 2021 og 2022.

(tall i 1000)	2021	2022	2023
Skole	*6	7	6
Barnehage	3	3	
Administrative enheter	2	3	
BUT/NAV/Integrering	*4	2	
Tekniske enheter	1	2	
SUM	16	17	6

*inkludert 4 årsverk vedtatt i 2020 pga nedgang i elevtall

**inkludert 3 årsverk pga nedgang i bosetning av flyktninger

Disse bemanningsreduksjonene kommer i tillegg til de reduksjoner som må foretas innenfor helse og omsorgssektoren for å få driften av sektoren i tråd med det vedtatte budsjettet. Det er budsjettert med at Helse og omsorgssektoren fra og med 2020 tom 2022 skal redusere sine driftsutgifter med 39 millioner kroner slik at driften kommer i balanse.

På grunn av demografiutviklingen er det i budsjettet og økonomiplanen lagt inn en styrking av budsjetttrammene til helse- og omsorg med til sammen 15 millioner, fordelt med en økning på 10 millioner kroner fra 2022 og ytterligere 5 millioner kroner fra 2023. For 2022 er det i tillegg planlagt brukt 9 millioner kroner av disposisjonsfondet for å gi helse- og omsorgssektoren nødvendig tid til omstilling. Flere eldre over 80 år gjør at det vil bli nødvendig å stryke helse og omsorg ytterligere i økonomiplanperioden. Det fordrer imidlertid at ressurser omprioriteres fra andre deler av kommunens virksomhet til helse og omsorg. Dette er en utfordring som må løses i kommende budsjettbehandlinger.

På investeringssiden ligger blant annet store prosjekter som Helsehuset (468 millioner kroner), Ny skole på nordsida (395), turnhall (110), Nedre Gangsås senter (135), Parkeringshus (77), Barnehage i sørbygda (60), Harstadpakken – kommunal andel utvidelse – (42), Generalhagen (34) og Ressurssenter ved Seljestad Ungdomsskole (30)

Kommunedirektøren gjør oppmerksom på kommunelovens økonomibestemmelser om et budsjett i balanse. Dette forutsetter at eventuelle politiske endringer i prioriterings- og salderingsgrep også skal inneholde nødvendig realistisk finansiering.

Kommunedirektørens forslag baserer seg på Støre-regjeringens forslag til budsjett. Kommunedirektøren vil komme tilbake til eventuelle endringer i kommunens rammebetingelser, når forhandlingene om statsbudsjettet er ferdig, i forbindelse med behandling av 1.tertialrapport 2022.

Eventuelle endringer av budsjett og økonomiplan under den politiske behandlingen medfører at det kan bli nødvendig å revidere pkt 1, 2 og 6 i tilrådingen.

Hugo Thode Hansen
Kommunedirektør

John G. Rørnes
Økonomisjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.